Linda Peeters en Tom Duinhof, dierenartsen varken

MAAGDARMPROBLEMEN BIJ VLEESVARKENS

Vermageren zonder duidelijke oorzaak

Een vleesvarkensbedrijf nam in maart contact op met de Veekijker vanwege een gezondheidsprobleem: vermageren zonder duidelijke oorzaak en een verhoogde uitval waren de belangrijkste verschijnselen.

De dierenarts van het betreffende bedrijf had bij eigen onderzoek maag- en darmdraaiingen geconstateerd. De plotselinge uitval kon daarmee wel verklaard worden, maar het vermageren niet. Naast het onder de loep nemen van de risicofactoren voor dergelijke torsies (met name voeding en voermanagement), werd geadviseerd de (darm)gezondheid van de dieren goed te onderzoeken. Met de dierenarts is afgesproken dat er in ieder geval mestmonsters of Eswabs genomen zouden worden om de mogelijke infectieuze darmaandoeningen te kunnen in- of uitsluiten en liefst ook dieren met typische verschijnselen voor sectie in te sturen.

Een paar dagen laten belde de dierenarts weer: de Eswabs zijn onderweg, maar intussen blijkt dat de brijvoerinstallatie niet volledig gereinigd werd, waardoor er een grote hoeveelheid schimmels en gisten in het voer zit. Kan dit dan alle problemen verklaren?

Ja en nee. Er bestaat wel een mogelijke relatie tussen voerhygiene (bacteriën, schimmels, gisten) en de kans op darmdraaiingen. Darmdraaiingen worden namelijk gerelateerd aan een te grote beweeglijkheid van het maagdarmkanaal, met name bij volle darmen (voer, water of gas). Bij het voeren van gefermenteerd voer

treedt er meer gasvorming op, waarbij de aanwezigheid van bacteriën, schimmels en gisten voor een extra toename van de gasproductie kan zorgen. Beide risicofactoren zijn op het betreffende bedrijf aanwezig, maar of daarmee alle problemen verklaard kunnen worden is een volgende vraag. Het brijvoersysteem en het voerbeleid verdienen in ieder geval extra aandacht op dit bedrijf.

Verrassende resultaten

De resultaten van de Eswabs, die met het pakket diarree vleesvarken van GD onderzocht zijn, waren enigszins verrassend voor de dierenarts en veehouder; in alle vijf de monsters werd *Lawsonia intracellularis* (de verwekker van PIA) aangetoond, maar ook *Brachyspira pilosicoli* werd in vier van de vijf monsters aangetroffen. Twee infectieuze componenten waar, vanwege de weinig afwijkende mest, niet direct aan gedacht werd, maar die dus naast de voercomponent een rol speelden in de problematiek op dit bedrijf.

Het doen van grondig onderzoek, naar zowel de managementfactoren als de mogelijke infectieuze componenten, loont! Bij veel gezondheidsproblemen is de oorzaak een combinatie van factoren.